

Dosarul nr.3ra-1173/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: Sv.Ghercavii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: E.Bejenaru, A.Toderaș, A.Gheorghieș)

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Iosif Mardari,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Iosif Mardari
împotriva Societății pe Acțiuni „CET-Nord” cu privire la contestarea actului
administrativ,

împotriva deciziei din 9 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respins apelul declarat de Iosif Mardari împotriva hotărârii din 11 decembrie
2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 19 martie 2018 Iosif Mardari a depus cerere de chemare în judecată în
ordinea contenciosului administrativ împotriva Societății pe Acțiuni „CET-
Nord” (în continuare SA „CET-Nord”) cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 7 februarie 2018 a primit
avizul de plată pentru luna ianuarie 2018 privind achitarea serviciilor de
alimentare cu energie termică în sumă de 10 073, 16 lei.

În opinia sa, acest aviz de plată este unul ilegal și nefondat, deoarece
dânsul nu este consumator de energie termică în baza unui contract încheiat cu
pârâta SA „CET – Nord”, care să conțină obligații și responsabilități, cu atât
mai mult că avizul de plată indicat nu conține date cu privire la temeiul de
înaintare spre plată și nu este clar în ce mărime procentuală este dedusă suma
spre plată în sumă de 376 lei pentru luna ianuarie 2018 și pentru care perioadă
este inclusă suma totală de 10 073,16 lei.

Plus la aceasta, avizul de plată nu are la bază calculul de distribuire a
agentului termic semnat de furnizor și consumator, așa cum prevede pct.8¹ din
anexa nr.7 la Hotărârea Guvernului nr.191 din 19.02.2002, motiv pentru care
pune sub îndoială corectitudinea calculelor efectuate, considerându-le că

contravin normelor ce reglementează modalitatea (metodologia) de calcul în cazul când apartamentul este debransat de la rețeaua centralizată de încălzire.

A menționat că la data deconectării apartamentului nr.xxxx din blocul nr. xxxx, str. xxxx, mun. xxxx – 9 octombrie 2006, în actul de deconectare semnat de ambele părți a fost menționat faptul că coloanele tranzitorii sunt izolate conform proiectului, astfel rezultă că în calitate de consumator a executat cerințele înaintate de către furnizor, ca și condiție pentru deconectarea de la încălzirea centralizată și care exonerează persoana de a achita careva sume în legătură cu trecerea agentului termic prin țevile tranzitorii din apartament.

Respectiv, impunerea spre plată a unei părți din volumul de energie termică livrată pe casă raportată la suprafața apartamentului este un act ilegal, or, din momentul debransării de la sistemul centralizat de încălzire, între părți nu există un careva act juridic sau o prevedere legală ce ar obliga achitarea de către reclamant a acestor plăți.

Reclamantul a indicat că la 12 februarie 2018 a expediat în adresa pârâtei o cerere prealabilă, solicitând anularea avizului de plată pentru luna ianuarie 2018 cu suma de 10 073,16 lei, pe motiv că este ilegal, invocând ca și temei aplicarea în speță a principiului retroactivității legii civile, iar totodată și suma care se cere a fi achitată nu este dedusă în temeiul normelor legale care reglementează procedura de calcul, însă răspuns în termenul legal nu a primit. Or, prin refuzul SA „CET – Nord” i se încalcă un drept prevăzut de lege, drept dobândit de reclamant la momentul debransării de la rețeaua centralizată de încălzire și care nu poate fi restrâns pe viitor, iar toate modificările operate ulterior în actele legislative și normative care reglementează modul de calculare și achitare a serviciilor de încălzire au efect doar pentru persoanele (consumatorii) care s-au debransat de la încălzirea centralizată după punerea în aplicare a modificărilor respective, deci după data de 23 septembrie 2011, aceste modificări neavând efect retroactiv, potrivit regulilor generale de acțiune a legii civile în timp. Adică dreptul constituit în baza unor legi anterioare nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare.

Conform regulii generale, legea nouă nu poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, nu poate desființa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui.

Aceste circumstanțe au condiționat adresarea în instanța de judecată cu prezenta cerere.

Iosif Mardari a solicitat în urma concretizării acțiunii, declararea nulă a refuzului SA „CET – Nord” și anularea avizului de plată emis pe numele său, pentru luna ianuarie 2018 pe suma de 10073,16 lei, ca ilegale.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Iosif Mardari a fost respinsă.

Prin decizia din 9 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Iosif Mardari împotriva hotărârii din 11 decembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au constatat că Iosif Mardari este proprietar al apartamentului nr.xxxx de pe str. xxxx din mun. xxxx care potrivit actului nr. 3-3380 din 9.10.2006 a fost deconectat de la sistemul

centralizat de încălzire, însă prin apartament trec țevile de tranzit a sistemului centralizat de încălzire, ceea ce denotă că aceasta este consumator de energie termică sub forma pierderilor normative.

Prin urmare, din momentul deconectării apartamentului reclamantului de la sistemul centralizat de încălzire, calculele și plata prezentată pentru consumul energiei termice reprezintă pierderi normative de energie termică a sistemului interior de încălzire a casei (cerdac, țevi tranzitorii la scara blocului locativ și țevi de tranzit din apartament). În sine, sumele calculate lui Iosif Mardari și înaintate spre plată, reprezintă pierderi de energie termică ce revine apartamentului acestuia și pe care trebuie să le achite.

Iar în susținerea concluziilor sale, instanțele de judecată au menționat că deconectarea de la încălzirea centrală nu poate servi drept motiv de a nu înainta conturi de plată pentru pierderile normative de agent termic. Or, coproprietarii apartamentelor sunt obligați de a suporta existența pierderilor de energie termică conform Legii despre privatizarea fondului locativ, a Legii condominiului în fondul locativ.

La caz, independent de acest aspect, este evident că magistralele termice sunt parte componentă și indispensabilă a clădirii cu destinație comună și nu pot fi folosite altfel, iar traversarea acestora prin cerdac, țevi tranzitorii la scara blocului locativ și țevi de tranzit din apartament generează apariția raportului obligațional de achitare a plăților pentru serviciile prestate, tranzitul energiei termice reprezentând un temei juridic de proprietate forțată și perpetuă. Or, deconectarea integrală a apartamentului de la sistemul central de încălzire, nu afectează relațiile de furnizare a energiei termice prin țevile de tranzit a magistralelor termice și nu eliberează consumatorul de la plata pierderilor normative.

Prin urmare, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate. Or, lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligația de a achita serviciul prestat.

Instanțele au mai subliniat că într-adevăr, apartamentul reclamantului este deconectat de la sursa de energie termică centralizată, având încălzire autonomă, însă dat fiind faptul că prin apartamentul acestuia trec țevile de tranzit a energiei termice, în adresa dânsului întemeiat se trimit avize de plată a serviciului termic. Totodată se denotă că țevile respective asigură starea funcțională a sistemelor ingineresti de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece a anului, nefiind posibilă deconectarea coloanelor de încălzire tranzitorii.

Respectiv, suma de 10 073,16 lei, solicitată în avizul de plată pentru luna ianuarie 2018 reprezintă datoria la pierderile normative de energie termică livrată pentru încălzirea blocului.

În contextul celor expuse, instanțele de judecată au respins alegațiile lui Mardari Iosif în susținerea cererii de chemare în judecată, precum că dânsul nu urmează să efectueze plățile pentru pierderile normative de energie termică, deoarece în avizul de plată contestat nu a fost indicată perioada pentru furnizarea energiei termice, datele pentru consumul energiei termice, în baza

datelor contorului blocului locativ și în lipsa specificării că sunt anumite cheltuieli, căruia nu i-a cerut prestarea pentru astfel de servicii. Or, persoanele fizice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală, sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate.

Referitor la argumentul reclamantului privind izolarea țevilor de tranzit, instanțele de judecată le consideră declarative și neîntemeiate. Astfel, izolarea țevilor de tranzit nu este efectuată în baza unui proiect care să excludă anumite pierderi normative, iar actele normative în vigoare, cât și regulile normative CH 2.04.05-91, precum și proiectarea și construcția blocului locativ nu prevăd modalitatea de izolare separată la nivel de apartament a coloanelor de tranzit. Iar, potrivit actului nr. 3-3380 din 9.10.2006, consumatorul s-a obligat să achite 5% pentru suprafața încăperilor deconectate de la sistema de încălzire pentru coloanele tranzitorii neizolate.

În concluzie, instanțele de judecată au învederat că termoficarea centrală a blocului de locuit generează în mod prescris imperativ de lege apariția raportului obligațional de achitare a plăților pentru pierderile normative, or, termoficarea centrală a blocului de locuit, reprezintă un temei juridic de proprietate forțată și perpetuă, chiar și în cazul debransării apartamentului de la sistemul termic și înlăturarea magistralelor din încăperea, dat fiind faptul că aceste magistrale-țevi sânt parte componentă și indispensabilă a clădirii, cu gestionare comună și nu pot fi folosite separat.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii și a deciziei enunțate, la 7 august 2019, Iosif Mardari le-a contestat cu recurs, solicitând constatarea admisibilității cererii de recurs, casarea actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererile de chemare în judecată și de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanțele de judecată nu au dat o apreciere justificată legal a faptului neaplicării principiului retroactivității legii civile în timp.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod,

conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 9 iulie 2019 (f.d.180). Respectiv, recursul depus la 7 august 2019 (f.d.193) este în termen.

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Iosif Mardari în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Iosif Mardari nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Iosif Mardari.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Iosif Mardari se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu